

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/221/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2125011868
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2125011868.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Juraja Dziaka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., v konaní o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 11.08.2025, sp. zn. 105PP/45/2025, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22.10.2025 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., zamietla.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava napadnutým uznesením rozhodol tak, že podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 67 ods. 1 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Pezinok, sp. zn. 39T/3/2021 zo dňa 04.03.2021.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 38-41 spisu.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal prostredníctvom svojej obhajkyne sťažnosť odsúdený (č.l. 37 spisu), v ktorej požiadal krajský súd, aby jeho sťažnosti vyhovel a rozhodol jeho o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody s uložením primeranej skúšobnej doby.

V odôvodnení podanej sťažnosti zo dňa 24.09.2025 (č.l. 45-47 spisu) uviedol, že dôveryhodnosť jeho žiadosti posilňuje aj skutočnosť, že žiadosť o podmiennečné prepustenie si nepodal hneď ako splnil prvú formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie, keď dňa 29.01.2025 vykonal zákonom stanovenú časť trestu odňatia slobody. Takýto postup podľa odsúdeného indikuje, že o podmiennečné prepustenie nežiadal formálne a mechanicky. Zároveň tým prejavil rešpekt k účelu výkonu trestu, keďže si dobrovoľne odpykal dlhší čas trestu, než bolo nevyhnutné na splnenie formálnej podmienky. Rovnako odsúdený požiadal o podmiennečné prepustenie až potom ako absolvoval ochranné psychiatrické liečenie a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, kde bol umiestnený 4 mesiace, pričom následne mu Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 5.6.2025, sp. zn. 7Nt/66/2025 zmenil ochranné psychiatrické liečenie a protitoxikomanické liečenie vykonávané ústavnou formou na ambulantnú formu. Podľa odsúdeného je evidentné, že k podaniu žiadosti o podmiennečné prepustenie pristúpil až po tom ako absolvoval liečbu, v súvislosti s ktorou si opätovne prehodnotil svoj doterajší život a predsavzal si, že chce a bude viesť po prepustení riadny život.

Odsúdený je presvedčený, že okrem formálnej podmienky sú v jeho prípade splnené aj materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie, ktoré podľa ustálenej judikatúry predstavujú rozhodujúce kritérium pre posúdenie opodstatnenosti návrhu. Dlhodobé správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody jednoznačne svedčí o jeho polepšení a o vytvorení predpokladov na úspešnú resocializáciu po prepustení na slobodu. Vyjadril názor, že počas celého doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody sa jeho správanie vyznačovalo disciplínou a rešpektovaním stanoveného poriadku, rešpektoval všetky pokyny a príkazy príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, neporušoval

ústavný poriadok, nevystupoval konfliktným spôsobom voči spoluväzňom ani personálu ústavu a správal sa disciplinovane. Rovnako zdôraznil, že dbal na dodržiavanie osobnej i kolektívnej hygieny, pravidelne sa zapájal do činností organizovaných v rámci ústavu a udržiaval pravidelný kontakt so svojou rodinou. Uvedené skutočnosti sú významné z pohľadu resocializácie, pretože svedčia o jeho stabilnom hodnotovom nastavení, schopnosti rešpektovať autoritu a viesť usporiadaný život v súlade s pravidlami spoločnosti. Uviedol, že počas celého výkonu trestu odňatia slobody vyrovnával s následkami svojho predchádzajúceho konania, čoho dôkazom je jeho uvedenie si závažnosti trestnej činnosti a prejavená pripravenosť viesť po návrate na slobodu riadny život bez konfliktu so zákonom.

Ďalej uviedol, že počas výkonu trestu odňatia slobody v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov mal zaznamenané tri negatívne záznamy, z ktorých dva predstavovali disciplinárne tresty, tie mu však už boli riadne zahladené v súlade so zákonom a preto z právneho hľadiska nemožno k ich existencii pri posudzovaní správania odsúdeného prihliadať, pretože to smeruje k vytvoreniu právneho stavu (rovnako ako inštitút zahladenia odsúdenia), v ktorom sa na postihnutého hľadí, akoby mu disciplinárny trest alebo trestné odsúdenie nebolo nikdy uložené, pričom poukázal na ustanovenie § 61 ods. 6 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, z ktorého vyplýva, že zahladený disciplinárny trest nesmie byť na ľarchu odsúdeného pri posudzovaní jeho správania, a teda ani pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení. Dodal, že samotná existencia disciplinárnych trestov v minulosti nepredstavuje prekážku resocializácie, pokiaľ boli tieto tresty riadne zahladené. Táto skutočnosť podľa odsúdeného podporuje záver, že v súčasnosti nemožno osobu odsúdeného hodnotiť negatívne, ale naopak, že vytvoril reálne predpoklady pre úspešné zaradenie sa do života na slobode.

K jednému zo zahladených disciplinárnych trestov - trest za užitie liečiva poznamenal, že ten sa však odohral ešte predtým, ako bol odsúdený podrobený odbornému psychiatrickému a protitoxikomanickému liečeniu v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne. Uviedol, že nariadené liečenie malo na neho mimoriadne pozitívny vplyv a prispelo k stabilizácii jeho psychického stavu, ako aj k vytvoreniu základov pre zdravší životný štýl a schopnosť odolávať rizikovému správaniu. Z hľadiska posudzovania materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia je preto potrebné brať do úvahy nielen samotnú skutočnosť zahladenia disciplinárneho trestu, ale aj následnú zmenu správania odsúdeného v dôsledku odborného liečenia v nemocnici pre obvinených a odsúdených v ÚVTOS Trenčín.

Odsúdený uviedol ako významnú skutočnosť tiež to, že bol zaradený do terapeutického programu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, pričom ten absolvoval riadne a so serióznym prístupom a v rámci tohto programu si osvojil viaceré praktické zručnosti a postupy ako zvládať záťažové situácie bez návratu k predchádzajúcim negatívnym vzorcom správania, teda existujú reálne predpoklady, aby po prepustení na slobodu viedol riadny život. Dodal, že po absolvovaní odborného liečenia a následnom zaradení do terapeutického programu sa u neho nevykytli žiadne ďalšie porušenia režimu výkonu trestu.

S ohľadom na uvedené ako aj na skutočnosť, že odsúdený má nariadené ochranné opatrenie - ochranný dohľad v trvaní jeden rok, a zároveň má nariadené ochranné psychiatrické liečenie a ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou, je názoru, že disciplinárny trest, z obdobia pred absolvovaním liečenia a terapeutických intervencií nemožno v súčasnosti považovať za relevantný dôvod na zamietnutie jeho žiadosti o podmiennečné prepustenie. Tieto okolnosti zásadným spôsobom posilňujú jeho resocializačný potenciál a vytvárajú dôvodný predpoklad, že po prepustení na slobodu, pod dohľadom a pri pokračujúcej liečbe, bude schopný viesť riadny život bez páchania trestnej činnosti. Odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody získal aj disciplinárnu odmenu za aktívnu účasť na vzdelávacej aktivite Feuersteinova metóda inštrumentálneho obohacovania v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, ktorá je významným pozitívnym hodnotením jeho prístupu zo strany ústavu, keďže svedčí o serióznom a aktívnom zapájaní sa do resocializačných aktivít. Z pohľadu posudzovania materiálnych podmienok podľa ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona sú podľa odsúdeného všetky vyššie uvedené skutočnosti dôležitým dôkazom resocializačného úsilia odsúdeného a jeho schopnosti využívať dostupné nástroje na osobnostný rast a nápravu.

Uviedol, že v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, vzhľadom na jeho krátky pobyt v tomto ústave od 17.06.2025, zatiaľ nezískal žiadnu disciplinárnu odmenu, avšak táto skutočnosť v žiadnom prípade nesvedčí o absencii pozitívneho správania, ale výlučne o nedostatku časového priestoru.

Zdôraznil, že v zmysle ustanovenia § 66 ods. 2 Trestného zákona má súd povinnosť prihliadnúť pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení aj na zaradenie odsúdeného do jednotlivých stupňov stráženia, preto za obzvlášť významné považuje aj uznesenie Okresného súdu Trnava zo dňa 09.05.2025, sp. zn. 108Nt/10/2025, ktorým bol preradený z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Takéto rozhodnutie súdu nie je náhodné, ale je výsledkom

dlhodobého pozitívneho správania odsúdeného a dôkazom toho, že nie je potrebné, aby bol ďalej vedený v prísnejšom režime výkonu trestu.

Odsúdený uviedol, že aj celkové hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je kladné, čo potvrdzuje, že napĺňa požiadavky kladené na osobu, ktorá sa uchádza o podmienené prepustenie a nielenže splnil formálnu podmienku podmieneného prepustenia, ale aj materiálne podmienky podľa ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. Zo spisového materiálu taktiež vyplýva, že z ÚVTOS a ÚVV Leopoldov a z ÚVTOS a ÚVV Bratislava boli súdu doručené výlučne hodnotiace správy odsúdeného, ktoré vychádzajú zo zákonnej povinnosti ústavu podľa ustanovenia § 62 Zákona o výkone trestu odňatia slobody. Na rozdiel od toho, z ÚVTOS Hrnčiarovce bol doručený nielen hodnotiaci materiál, ale aj odporúčací posudok k podmienenému prepusteniu. Túto skutočnosť označil za významnú, pretože odporúčací posudok nie je obligatórnou súčasťou hodnotenia podľa ustanovenia § 62 Zákona o výkone trestu odňatia slobody.

Následne poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 03.01.2017, sp. zn. I. ÚS 2201/16, v zmysle ktorého nie je správne, aby súd pri rozhodovaní o podmienenom prepustení prihliadal na skutočnosť, že odsúdený bol v minulosti trestaný. Táto skutočnosť už bola plne zohľadnená v konaní, ktoré vyústilo do odsudzujúceho rozsudku, a to pri určení druhu trestu a jeho výmery. Opätovné prihliadnutie na tú istú skutočnosť v konaní o podmienenom prepustení by znamenalo jej duplicitné hodnotenie, čo by bolo v rozpore so zásadou ne bis in idem a zároveň by takýto prístup popieral účel inštitútu podmieneného prepustenia, ktorého podstatou je preverenie aktuálneho správania a resocializačných možností odsúdeného, a nie opätovné trestanie za minulosť. Dodal, že trestné právo pritom sleduje nielen represívnu, ale aj preventívno-výchovnú funkciu, a preto musí vytvárať priestor na posúdenie, či sa odsúdený zmenil a či je schopný viesť riadny život na slobode.

Z hľadiska resocializačných predpokladov zdôraznil, že odsúdený má silné rodinné väzby, má zabezpečené miesto, kde bude po prepustení z výkonu trestu bývať, má taktiež pripravené zamestnanie, pričom prejavuje skutočný záujem pracovať a byť ekonomicky samostatný. Táto skutočnosť svedčí o jeho motivácii začleniť sa späť do spoločnosti a aktívne sa podieľať na jej fungovaní. Okrem toho odsúdený niekoľkokrát vyjadril úprimnú ľútosť nad svojimi predošlými skutkami, čo potvrdzuje jeho uvedomenie si zodpovednosti za vlastné konanie.

Na základe vyššie uvedeného odsúdený požiadal, aby krajský súd sťažnosti vyhovel a rozhodol o podmienenom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody s určením adekvátnej skúšobnej doby.

Prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí okresného súdu sa vzdal práva na podanie sťažnosti (č.l. 34 spisu).

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a/ správnosť výrokov napadnutého uznesenia proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b/ konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle citovaného ustanovenia § 192 odsek 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, i konanie predchádzajúce tomuto výroku a tak zistil, že sťažnosť podala oprávnená osoba v zákonom stanovenej lehote, sťažnosť odsúdeného však nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia preskúmal postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a dospel k záveru, že okresný súd po doručení žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody postupoval procesne bez akýchkoľvek pochybení, keď vo veci určil termín verejného zasadnutia na deň 11.08.2025, kde mal odsúdený možnosť vyjadriť sa k podanej žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vykonal všetky dôkazy, ktoré sú potrebné pre objektívne a zákonné rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a rozhodol spôsobom, ktorý si osvojil aj krajský súd a v celom rozsahu na ne odkazuje, bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení.

V napadnutom uznesení okresný súd v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Trestného poriadku rozviedol všetky základné právne skutočnosti, na základe ktorých mal za to, že žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebolo možné vyhovieť.

Krajský súd si všetky závery okresného súdu prezentované v napadnutom uznesení osvojil a v celom rozsahu na ne odkazuje, bez potreby opakovania týchto dôvodov vo svojom sťažnostnom uznesení.

V tejto súvislosti sťažnostný súd poukazuje na to, že v dvojinštancnom súdnom konaní rozhodnutia súdu I. a II. stupňa tvoria jednotu a to v prípade, ak sa sťažnostný súd stotožní s úvahami súdu vyššieho stupňa a tieto považuje za zákonné a správne, nie je potrebné, aby tieto opakoval vo svojom rozhodnutí

ale stačí, aby na tieto len stručne poukázal (obdobne pozri uznesenie NS SR sp. zn. 2Tdo/2/2018 zo dňa 23.01.2018).

Všeobecne k podmieničnému prepusteniu z výkonu trestu odňatia slobody

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1) Trestného zákona, osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmienične prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 66 a nasl. Trestného zákona vyplýva, že všeobecný súd pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení okrem splnenia formálnej podmienky na podmieničné prepustenie skúma aj dve materiálne podmienky, a to či (i) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, (ii) od odsúdeného sa môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. Pre účely preskúmania, či sú splnené materiálne podmienky, je nevyhnutné, aby si okresný súd zabezpečil dostatok podkladov, z ktorých je možné čo s najväčšou mierou pravdepodobnosti usúdiť, či doterajší výkon trestu splnil svoj účel.

K splneniu formálnych a materiálnych podmienok

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správne záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kedy vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu a to dňa 29.01.2025.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ustanovení § 66 ods. 1 Trestného zákona, t. j. preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený túto podmienku nesplnil.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku táto sa viaže podľa jej gramatického znenia striktnie na správanie odsúdeného vo výkone trestu. Polepšením v jej zmysle v resocializačnej rovine rozumie vývojový proces vnútornej premeny osobnosti odsúdeného, ktorá sa navonok prejavuje práve v jeho chovaní a správaní v podmienkach výkonu trestu. V súvislosti s rozhodovaním o prípadnom podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plnenie tejto podmienky preukazuje príslušný ústav na výkon trestu v hodnotení odsúdeného (§ 62 Zákona č. 475/2005 Zb. zákonov o výkone trestu odňatia slobody). S ohľadom na povahu a účel tohto právneho inštitútu je odôvodnený úsudok, že o takomto polepšení okrem iného svedčiť, ak odsúdený riadne a zodpovedne plní povinnosti, ktoré vo výkone trestu pre neho vyplývajú z právnych predpisov, ak dodržiava ústavný poriadok a stanovený režim, plní pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, dodržiava zásady slušného správania, iniciatívne spolupracuje a plní program zaobchádzania, dodržiava povinnosti, zákazy obsiahnuté v Zákone o výkone trestu odňatia slobody a vo vyhláske, ktorej sa vydáva poriadok k výkonu trestu a podobne.

Všeobecný súd rozhodujúci o podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného, o jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti môžu do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom ako opustí brány väzenia (R 73/2009).

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom a vykonania činu, pretože len z tohto predpokladu možno usúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Vzhľadom na hodnotenie odsúdeného nie je možné jeho správanie v rámci výkonu trestu odňatia slobody posúdiť ako nasvedčujúce polepšeniu. Ani pozornosti krajského súdu neuniklo to, že síce správanie odsúdeného v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je aktuálne na požadovanej úrovni (dodržiava ústavný poriadok a časový rozvrh dňa, rešpektuje príkazy a nariadenia príslušníkov zboru, dodržiava osobnú hygienu) a tak tomu bolo aj v ÚVV a ÚVTOS Bratislava a ÚVTOS Leopoldov, avšak z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou je zrejmé, že odsúdený za celý čas výkonu trestu (vo výkone väzby od 02.08.2020, od 04.03.2021 vo výkone trestu), čo predstavuje dobu približne 5 rokov a 3 mesiace, dosiahol iba jednu disciplinárnu odmenu (odmenený pochvalou). V prospech odsúdeného nemožno vyhodnotiť ani tú skutočnosť, že neabsolvoval žiaden rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania, nezastáva žiadnu funkciu z radu väzňov, či tú skutočnosť, že nie je pracovne zaradený, a to už od 17.06.2023, pričom dôvodom jeho vyradenia bolo užitie jemu nepredpísaného lieku dňa 15.06.2023, za čo bol umiestnený do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na 10 dní. Predtým bol pracovne zaradený 03.05.2021 do 02.06.2021, čo predstavuje približne 1 mesiac. Ďalší trest, ktorý má vykázaný, je zo dňa 28.04.2023, za ktorý mu bol uložený disciplinárny trest celodenného umiestnenia do uzavretého oddielu na dobu 10 dní. Oba tresty má odsúdený zahladené. Okrem toho je nutné uviesť, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania len čiastočne.

V súhrne potom možno uzavrieť, že odsúdený nevyvíja dostatočne aktívnu snahu po akýchkoľvek dostupných aktivitách vo výkone trestu, ktoré sú „navyšé“. Odsúdený len dodržiava pravidlá výkonu trestu, čo je ale elementárna povinnosť každého väzňa. Krajský súd rovnako ako okresný súd dospel k záveru, že odsúdený sa v podstate adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, preto nemožno konštatovať splnenie prvej materiálnej podmienky. Aj keď celkovo hodnotenie odsúdeného vyznieva prevažne pozitívne a je z neho zrejmé, že sa odsúdený adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, na druhej strane nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. Krajský súd pripomína, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamená, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, čo ale nemožno považovať za prejav jeho nápravy.

Pokiaľ ide o splnenie druhej podmienky, túto súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody treba vždy zhodnotiť osobu odsúdeného a celý jeho doterajší život, vrátane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Tieto okolnosti pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale je nutné ich posudzovať vo vzájomných súvislostiach. Očakávanie správania sa odsúdeného v budúcnosti je možné vyvodiť z objektívnych okolností, ktoré sa už stali a ktoré musí súd logicky vyhodnotiť. Ohľadne správania sa odsúdeného v budúcnosti súd pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení vyvodzuje iba predpoklady, pretože logicky nemôže vedieť, čo sa v budúcnosti skutočne stane. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti. Samotnou okolnosťou, ktorá má nepochybne veľký význam, je teda predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti, pričom pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

V zmysle ustanovenia § 66 ods. 2 Trestného zákona je treba zohľadniť aj povahu trestných činov, pre ktoré je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody. Krajský súd preto len opakuje, že odsúdený si aktuálne vykonáva trest odňatia slobody za spáchanie obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona, za ktoré mu bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 39T/3/2021 zo dňa 04.03.2021 uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu bolo nariadené

ústavné protitoxikomanické a psychiatrické liečenie a ochranný dohľad v trvaní 1 rok. Okrem toho má odsúdený ďalšie tri záznamy v registri trestov, v minulosti bol odsúdený trestný čin krádeže, za spáchanie ktorého bol podmiennečne odsúdený na 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky a okrem iného mu bolo uložené protitoxikomanické a psychiatrické liečenie ambulantnou formou (osvedčil sa) a za drogovú trestnú činnosť, za čo mu bol uložený podmiennečný trest na 1 rok a 6 mesiacov so skúšobnou dobou 2 roky, v rámci ktorej sa osvedčil. Následne bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 39T/19/2019 zo dňa 16.07.2020 odsúdený zo spáchania zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona a bol mu uložený trest domáceho väzenia vo výmere 3 roky a 6 mesiacov a uložené primerané obmedzenia a povinnosti a tiež trest prepadnutia veci.

Nad rámec uvedeného prvostupňovým súdom v odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd uvádza, že v neprospech odsúdeného v prvom rade svedčia štyri záznamy v registri trestov, z ktorých rezultuje, že odsúdenému boli doteraz ukladané tresty v podobe podmiennečného odkladu trestu, podmiennečného odkladu trestu s probačným dohľadom ako aj trest domáceho väzenia, pričom ani možnosť, ktorá bola odsúdenému na nápravu poskytnutá uložením alternatívnych trestov nevyužil a dopustil sa opätovne úmyselnej trestnej činnosti drogového charakteru, hoci bol už za druhovo totožnú trestnú činnosť v minulosti odsúdený a v súvislosti s ňou v minulosti absolvoval aj protitoxikomanické a psychiatrické liečenie. Keďže sa odsúdený dopustil ďalšej trestnej činnosti, je zrejmé, že uvedené tresty (a nariadené protitoxikomanické a psychiatrické liečenie) nemali na odsúdeného požadovaný účel, preto sa nie je prečo domnievať, že práve podmiennečné prepustenie z aktuálneho výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel, ktorý nebol doposiaľ naplnený prostredníctvom skôr uložených trestov.

Prihliadnuc potom na povahu spáchaných činov, ale aj na trestnú (aj druhovo totožnú) minulosť odsúdeného a jeho priemerné správanie sa vo výkone trestu, krajský súd dospel k záveru, že od odsúdeného nie je možné s rozumnou istotou očakávať, že tento v budúcnosti povedie riadny život. Nanajvýš krajský súd v tejto súvislosti u odsúdeného poukazuje aj na menej priaznivú resocializačnú prognózu na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti, ktorá taktiež nesvedčí v prospech novej prognózy, že odsúdený povedie na slobode riadny život. Za daného stavu veci potom krajský súd v celom rozsahu zdieľa názor okresného súdu, že u odsúdeného nie je splnená neexistencia rizika recidívy, ktorá je podstatou druhej materiálnej podmienky. Žiada sa dodať, že v prípade odsúdeného teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Navyše z pohľadu krajského súdu je nutné pripomenúť, že u páchatelov, ktorí sa opakovane dopúšťajú druhovo totožnej trestnej činnosti, musia byť prítomné veľmi silné záruky, že sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustia, čo sa však nestalo v danej trestnej veci.

K sťažnostným námietkam odsúdeného

S poukazom na predchádzajúce argumenty vyhodnotil krajský súd sťažnostné námietky odsúdeného ako nedôvodné. K sťažnostnej námietke odsúdeného, ktorý dôvodil tým, že sa počas celého výkonu trestu správal disciplinovane, rešpektoval ústavný poriadok, pokyny a príkazy príslušníkov zboru a dbal na dodržiavanie osobnej aj kolektívnej hygieny, krajský súd poznamenáva, ako to už bolo aj vyššie uvedené, že zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Krajský súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitém zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Odsúdený poukázal aj na dva disciplinárne tresty, najmä na skutočnosť, že oba sú zahladené, a preto na ne nie je možné prihliadať. Krajský súd konštatuje, že hoci mu boli disciplinárne tresty zahladené, táto

okolnosť nebráni tomu, aby ju súdy zohľadnili pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu protiprávneho správania, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi ako i predpismi určujúcimi hranice možného správania sa vo vynútenom prostredí v ÚVTOS a pod., teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Aj zahladené disciplinárne tresty dávajú obraz o osobe odsúdeného a jeho správaní sa vo výkone trestu, pričom súdy hodnotia správanie sa odsúdeného počas celého výkonu trestu odňatia slobody, nielen za ostatný čas. Skutočnosť, že disciplinárne tresty boli odsúdenému zahladené automaticky neznamená, že súd na ne pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení nemôže prihliadať. Právnym následkom zahľadania disciplinárneho trestu je, že sa na odsúdeného hľadí tak, ako keby sa mu nikdy disciplinárny trest neuložil, avšak nemožno opomínať fakt, že tieto negatívne poznatky sa vyskytli a boli zaznamenané a je žiadúce ich posudzovať v rámci rozhodovania o podmiennečnom prepustení. Aj keď sú tieto disciplinárne tresty zahladené, súd pri podmiennečnom prepustení musí prihliadať na správanie odsúdeného posudzujúc jeho správanie komplexne, počas celého obdobia výkonu trestu. Keď z hľadiska sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti je možné prihliadať aj na zahladené odsúdenia, pretože zahladením právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť jeho spáchania, niet dôvodu, aby sa rovnaké východisko neuplatnilo aj vo vzťahu k nazeraniu na zahľadanie disciplinárnych trestov. (uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3Tos/20/2025 zo dňa 18. februára 2025)

Odsúdený v odôvodnení sťažnosti upriamujúc pozornosť na odborné zásahy poukázal na ich význam najmä z dôvodu posilnenia resocializačného potenciálu a možnosti viesť v budúcnosti riadny život. V prvom rade krajský uvádza, že odsúdený nenastúpil na protitoxikomanické a psychiatrické liečenie z vlastnej vôle, ale bolo mu nariadené rozhodnutím súdu. V druhom rade súd považuje za potrebné uviesť, že odsúdený už v minulosti absolvoval protitoxikomanické a psychiatrické liečenie, ktoré mu bolo nariadené rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 2T/272/2012, avšak aj napriek tomu sa okrem iného opakovane dopustil druhovo totožnej (drogovej) trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené krajský súd nemá v osobe odsúdeného záruky, že práve v tomto prípade by malo mať absolvovanie liečenia na jeho osobu taký výchovný vplyv, že by sa odsúdený po prepustení na slobodu už nedopustil páchania žiadnej trestnej činnosti.

Krajský súd sa nestotožnil s námietkou obžalovaného, ktorý v odôvodnení sťažnosti tvrdil, že nie je správne, aby súd pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadal na skutočnosť, že odsúdený bol v minulosti trestne stíhaný. Je pravdou, že podľa ustálenej judikatúry pri posudzovaní prognózy vedenia riadneho života, teda pri pohľade do budúcnosti, nemožno prihliadať iba na predchádzajúce odsúdenia (recidívu) odsúdeného a oprieť dôvod nepriaznivej prognózy len o tieto odsúdenia. Takýto postup by mohol byť nielen v tvrdenom napätí so zásadou ne bis in idem. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 489/2020 zo dňa 27.10.2020) Na druhej strane však krajský súd dodáva, že v tomto prípade nejde o situáciu, že by návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie bol zamietnutý výhradne len na základe trestnej minulosti odsúdeného. Krajský súd, rovnako aj okresný súd, predmetný záver vyslovil po komplexnom posúdení všetkých relevantných faktorov, berúc do úvahy aj preradenie odsúdeného zo stredného do minimálneho stupňa stráženia, teda nielen s poukazom na kriminálnu minulosť odsúdeného, ale reflektoval aj na správanie sa odsúdeného počas pobytu vo väzení, kedy sa odsúdený v podstate adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, no zohľadnil tiež závažnosť spáchanej trestnej činnosti, za ktorú je vo výkone trestu, ako aj výsledky kvalifikovaného prognózovacieho nástroja (Crime Risk Assessment), ktorý ustálil, že resocializačná prognóza je u odsúdeného menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Nie je konfliktom so zákazom dvojitého postihu podľa čl. 50 ods. 5 ústavy, čl. 4 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 2 ods. 8, § 11 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, ak súd pri posudzovaní splnenia materiálnej podmienky podmiennečného prepustenia spočívajúcej v možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, zohľadní recidívu (najmä úmyselnej a druhovo rovnorodej) trestnej činnosti, skorší výkon trestu (trestov) odňatia slobody, spáchanie ďalšieho trestného činu v skúšobnej dobe určenej pri skoršom, pôvodne podmiennečnom odsúdení alebo pri podmiennečnom prepustení týkajúcom sa trestu (jeho zvyšku), ktorý odsúdený vykonáva, alebo spáchanie trestného činu, za ktorý je odsúdený aktuálne vo výkone trestu v skúšobnej dobe určenej pri skoršom podmiennečnom odsúdení alebo podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Ide totiž o skutočnosti, ktoré očakávanie vedenia riadneho života v budúcnosti nevyhnutne kauzálné (aj keď nie výlučne) podmieňujú a netýkajú sa len samotného trestného činu konštatovaného predmetným odsúdením, ale dominantne externých okolností páchania trestnej činnosti pred dotknutým odsúdením alebo po ňom, a to v relevantnom zákonnom kontexte, pričom súd musí hodnotiť splnenie takej podmienky obligatórne (samozrejme, s adekvátnym odrazom v odôvodnení svojho rozhodnutia, teda nielen mechanickým odkazom na kriminálnu minulosť odsúdeného - k tomu

pozri I. ÚS 36/2022). Nepřípustná (podľa okolností prípadu až v rovine ústavnej neudržateľnosti) by bola len výlučná absolutizácia samotného odsúdenia (bez prítomnosti súvislostí uvedených v predchádzajúcej vete), ktorého by sa taká úvaha týkala s vyústením do negatívneho záveru pre možnosť podmieneného prepustenia odsúdeného (nemožno podmienne prepustiť len preto, lebo odsúdený spáchal to, za čo bol uznaný za vinného konkrétnym rozsudkom). (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11.10.2023, sp. zn. IV. ÚS 511/2023.

Pokiaľ odsúdený v sťažnosti poukázal na to, že má silné rodinné väzby, zabezpečené bývanie a pripravené zamestnanie, k týmto vyjadreniam krajský súd uvádza, že ide nepochybne o skutočnosti vytvárajúce predpoklady, ktoré by mohli spolupôsobiť ako priaznivé faktory, avšak dané skutočnosti nie sú v kontexte už vyššie uvedeného dostatočné na to, aby súd žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Aj napriek uvedeným skutočnostiam, uvedeným odsúdeným nemá ani krajský súd dôveru v to, že by odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobode riadny život viedol. V súčasnej dobe má aj krajský súd dôvodné pochybnosti o tom, či vzhľadom na osobnosť odsúdeného, ako osobu zjavne nerešpektujúcu právne predpisy, by ponúknuté záruky splnili svoj účel. Je potrebné tiež poznamenať, že napriek ochote rodinných príslušníkov odsúdeného vytvoriť mu priaznivé prostredie, tak tieto osoby, resp. odsúdený s nimi, boli spoločne v kontakte už v minulosti, a teda mohli na neho pôsobiť už po predchádzajúcich odsúdeniach, čo sa však zjavne v dostatočnej miere nestalo.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že odsúdený svojím správaním sa počas pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, kedy sa v podstate adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave, ale tiež s poukazom na skutočnosť, že bol iba raz disciplinárne odmenený, že iba čiastočne plnení program zaobchádzania, vzhľadom na opakované spáchanie druhovo rovnakej trestnej činnosti, ako aj výsledky kvalifikovaného prognózovacieho nástroja (Crime Risk Assessment), ktorý ustálil, že resocializačná prognóza u odsúdeného je menej priaznivá a riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, teda nie je možné vysloviť opodstatnený predpoklad, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, preto je u neho ďalší výkon trestu dôvodný.

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku, nadriadený orgán zamietne sťažnosť ak nie je dôvodná.

Keďže sťažnostný súd nezistil žiadne dôvody pre zmenu napadnutého uznesenia, ktoré by boli v prospech odsúdeného, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú v zmysle citovaného ustanovenia § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.